

Rīgas Stradiņa universitāte
Psiholoģijas laboratorija
Testu un aptauju reģistrs

1. Instrumenta nosaukums latviešu valodā, autora vārds uzvārds, adaptācijas vai izveides gads:

Māsu profesionālās kompetences komponentu pašnovērtējuma skala, Antonova, V., 2020. g.

2. Instrumenta nosaukums oriģinālvalodā (adaptētajam instrumentam), autora vārds uzvārds, izveides gads:

Nurse Competence Scale (*Meretoja R., Isoaho H., Leino-Kipli H., 2004*).

3. Īss instrumenta vispārīgs raksturojums(ko mēra, cik un kādas skalas un jautājumi, atbilžu sniegšanas forma, atslēga jeb atbilžu interpretācija u.c.):

Māsu profesionālās kompetences komponentu skalu (Nurse Competence Scale) izstrādāja 2004. gadā Somijā autoru kolektīvs - Meretoja R., Isoaho H., Leino-Kipli H.

Māsu profesionālās kompetences komponentu skala (Nurse Competence Scale) ir pašnovērtējuma aptauja, ko veido 73 apgalvojumi un ietver septiņas kompetenču kategorijas – palīdzošā loma, mācīšana - apmācība, diagnostikas funkcijas, situāciju pārvaldīšana, terapeitiskās iejaukšanās, kvalitātes nodrošināšana un darba loma.

“Palīdzošā loma” - spēja veidot vidi, kas sekmē un uztur atveseļošanos, nodrošināt komforta apstākļus, kas pasargā personību sāpju gadījumos, spēt sniegt atbalstu pacientam, iesaistīt pacientu viņa atveseļošanās procesā un kontrolē, interpretēt sāpju veidus un izstrādāt piemērotāko sāpju vadīšanas un kontroles stratēģiju, nodrošināt komfortu un komunikāciju, nodrošināt emocionālo un informācijas atbalstu pacienta tuviniekiem, nodrošināt aprūpes aktivitātes, pamatojoties uz pacienta emocionālajām un veselības stāvokļa izmaiņām.

“Mācīšana - apmācība” - spēja atklāt pacienta gatavību mācīties, palīdzēt pacientam integrēt slimības un atveseļošanās ietekmi uz dzīves stilu, atklāt un izprast pacienta interpretāciju par viņa slimību, nodrošināt pacienta stāvokļa novērtējumu un rast individuālas pieejas nodrošināšanu, veidot kultūras vērtībās balstītus slimības izpratnes aspektus.

„Diagnostikas funkcijas” - spēja veikt pacienta stāvokļa novērtēšanu un dokumentēšanu, noteikt pacientu aprūpes prioritātes, izvērtēt aprūpes problēmas, izprast pacienta vajadzības un slimošanas pieredzi, noskaidrot pacienta atveseļošanās potenciālu dažādu ārstēšanas stratēģiju gadījumos.

„Situāciju pārvaldīšana” - spēja demonstrēt prasmes dzīvību apdraudošās neatliekamās situācijās, spēt novērtēt nepieciešamo resursu esamību neatliekamās situācijās, sniegt neatliekamo palīdzību.

„Terapeitiskās iejaukšanās” - spēja veikt intravenozu terapiju, nodrošinot minimālu komplikāciju risku, veikt akurātu un drošu medikamentu ievadīšanu, terapeitiskās iedarbības un blakusparādību novērošanu, novērst imobilitātes riskus, iekļaujot ādas bojājumu profilaktiskos pasākumus, vingrojumu pielietošanu, kas veicina mobilitāti un pasargā no elpošanas komplikācijām, pielietot brūču aprūpes stratēģijas, kas paātrina dzīšanu un nodrošina pacienta komfortu.

„Kvalitātes nodrošināšana” - spēja nodrošināt apstākļus drošai terapeitiskai un pacientu aprūpei, nodrošināt resursu pieejamību medicīnisko norādījumu izpildei, veikt precīzu ārsta nozīmējumu izpildi.

„Darba loma” - spēja veikt dažādu pacienta aprūpes vajadzību koordināciju, darboties veselības aprūpes komandā, lai nodrošinātu terapeitisko un aprūpes pasākumu veikšanu, analizēt aprūpes personāla resursu nodrošinājumu.

Apgalvojumi tiek vērtēti, izmantojot 4 punktu Likerta skalu, gradācijā no 0 līdz 3, kur 0 - nepiemērojams manā darbā; 1 - lietots ļoti reti; 2 - lietots neregulāri un 3 - ļoti bieži tiek izmantots

manā darbā.

Demogrāfisko rādītāju aptaujā bija uzdoti jautājumi, kuros noskaidrots respondentu vecums, izglītības līmenis (vidējā speciālā izglītība, pirmā līmeņa profesionālā augstākā, profesionālais bakalaurs veselības aprūpē), darba stāžs medicīnas māsas profesijā (gados) un māsu darba grafiks (katru dienu, maiņas darbs).

4. Informācija par instrumenta lietošanas noteikumiem:

Latviskotā versija ir Psiholoģijas laboratorijas rīcībā, taču mūsu rīcībā ir informācija, ka jādūdz atļauja un jāvienojas par instrumenta izmantošanas nosacījumiem gan ar aptaujas autoru, gan autortiesību turētāju. Tādēļ lūdzam vērsties pie oriģināla autora (helena.leino-kilpi@utu.fi) un autortiesību turētāja (permissions@wiley.com) ar lūgumu izmantot latviski adaptēto instrumentu sava darba vajadzībām un vienoties par nosacījumiem. Rakstiski saņemtā atļauja un nosacījumi ir jāiesūta Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgajai kontaktpersonai ([skat.registra web](mailto:skat.registra@rsu.lv)). Pēc tam, balstoties uz no oriģināla autora un autortiesību turētāja saņemto informāciju un Jūsu iesniegumu, izsniegsim Jums instrumentu.

Lūdzam salīdzināt izsniegto aptauju ar oriģināla aptauju, jo anketa iegūta no adaptācijas autores darba, un, iespējams, konkrētajai aptaujai pētījuma anketā pievienoti vēl citi instrumenti un/vai jautājumi, vai arī veikti citi iespējami pārveidojumi, tāpat iespējama pantu (jautājumu) skaita nesakrītība vai neatbilstība, vai jebkuras citas izmaiņas.

5. Īsa pamatinformācija par adaptētā vai izveidotā instrumenta psihometriskajiem rādītājiem (piem. Kronbaha alfas koeficients) un/vai izlases raksturojums:

Izlase: 127 respondenti.

Informācija sagatavota RSU Psiholoģijas laboratorijā.

Ja Jums rodas jautājumi par šo aprakstu, interesē RSU adaptētie vai izveidotie instrumenti, to pieejamība, izmantošanas iespējas, kā arī rodas jebkuri jautājumi saistībā ar testu un aptauju reģistru, sazinieties ar Psiholoģijas laboratorijas testu un aptauju reģistra atbildīgo kontaktpersonu. Kontaktinformāciju meklējiet reģistra mājas lapā: <https://www.rsu.lv/psihologijas-laboratorija/testu-aptauju-registrs>